

Goobta Shaqada Caafimaadka iyo Amniga Xaqqa Shaqalaha Manitoba

Rights of Workers - Somali-revised March 2018

Sharciga Caafimaadka iyo Amniga

Manitoba xuquuqda caafimaadka iyo amniga waxa damaanaq qaaday Xeerka Goobta Shaqada iyo Caafimaadka iy Xeerka Shaqalaha Canada. This factsheet waxay sheegaysa xuquuqda shaqaalaha oo ay ilaalinayso Xeerka Goobta Shaqada Aminga iyo Caafimaadka.

Shaqalaha inta uugu badan waxa ilaalinaya Xeerka Goobta Shaqada Aminga iyo Caafimaadka uu yaala Gobalka. Shaqaalaha uu shaqeyya adeegga dadweynaha ee federaalka, shirkadaha federaalka ama bangiyada, gadiidka, isgaarsiinta, warshadaha miraha, waxa wada ilaaliya Xeerka Shaqaalaha Canada.

Xeerka Shaqaalaha Canada xuquuqda Caafimaadka iyo Aminga uu bixiya way isuu dhawyihiin lakiin ma isuu wada eeka. Xeerka Shaqaalaha Canada shaqaalaha ay ilaaliso wa in ay la xidhiidhaan Human Resources Development Canada ama ururka shaqaalaha in ay kahelaan warbixin ku xisaabsan xuquuqda caafimaadka iyo amnigooda.

Xaqqa Shaqaalaha Caafimaadka iyo Amniga

Xaqqaad uu leedahay inaad ogaatid

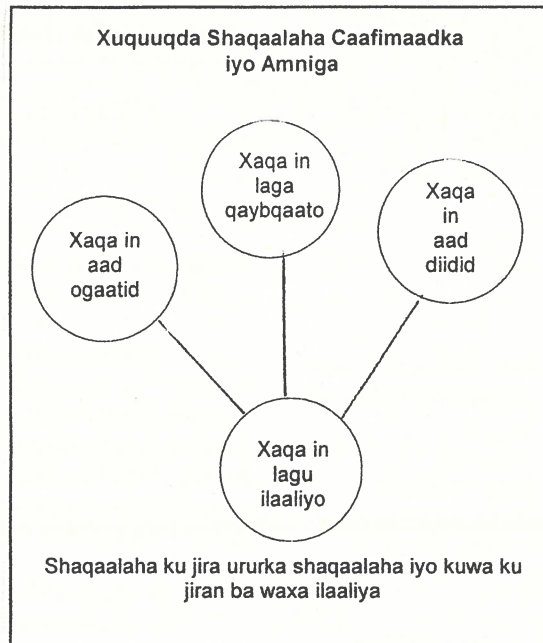
Shaqaaluhu xaq aya uu leeyihiin in ay ogaadaan halista meeshay ka shaqeyaan. Qofka loo shaqeyya sharcigu wuxuu ku xukumaya inuu war galiyo iyo inuu tababaro shaqaalaha halista ka iman karta shaqada ee qabtaan iyo siday uga badbaadi lahaayeen halista.

Shaqaalaha waxakalee oo ilaaliya wa Workplace Hazardous Material Information System (WHIMS). WHIMS wuxuu ka raba qofka loo shaqeyya inuu:

- In la calaamadeeyo maadooyinka halista ah
- In ay bixiyaan material Safety Data Sheet (MSDS) oo la socdo warbixinta ka hadlaysa maadooyinka halista ah
- Shaqaalaha in la siiyo warbixinta maadooyinka halista ah iyo sidii loogu shaqayn laha

Warqada Material Safety Data waxa qora shirkada soo saarista. Waxa ku jira liiska maadooyinka halista ah,

saameyn caafiimaadka uu keeni karo iyo siday shaqaaluhu iskaga ilaalin karaan. MSDS ka wainay bixisa shirkada oo saaristu oo loo dhiga shaqaalaha goobta shaqaalaha.

Xaqqa in laga Qaybqaato

Shaqaaluhu waxay xaq uu leeyihiin iyo ay ka qayb qaataan arimaha caafimaadka iyo aminga goobta shaqada. Shaqaaluhu waxau uula tagi karaan welwelkooda ururka caafimaadka iyo amniga goobta shaqada ama wakiilka caafimaadka.

Gudiyada Caafimaadka iyo Amniga

Goobta Shaqada ee shaqaalaysiisa 20 ama waxa ka badan shaqaale wa in ay sameeyaan urur isku jiraan shaqaalaha iyo qofka loo shaqaynayo. Uguu yaraan ururka badh wainuu ka tirsanaado shaqaalaha.

Ka Qaybgalka Gudiga

Shaqaaluhu wa in ay yeeshaan xaq in ay doortaan qo yaga soo sharixiidonna. Musharxiinta shaqaaluhu waxay ahaan karaan kuwa shaqaaluhu doortay ama ururka shaqaalaha. Magacyada xubnaha gudiga wa in lagu soo dhajiya goobta shaqada.

Hawlaha Gudiga

Gudiyada caafimaadka iyo amniga wadajirkii wa in ayugu yaraan kulmaan sadexdii biloodba mar. Gudiyada caafimaadka iyo amnigu waxay sameeyaan kormeer goob shaqada, baaritaanka shilalka, oo ay ka wada hadlaan xaaladaha caafimaadka iyo amniga goobta shaqadooda.

Xubnaha gudigu wa in ay ka helaan fasax shaqooyinkooda in ay fulinkaraan hawlaha caafimaadka iyo amniga, wakhtigan wa in lagusiiya mushaharo.

Wamuhim in shaqaaluhu wargaliyo qofka yaga sharax wixii ku xisaabsan caafimaadka iyo amnigooda.

Tababarka Gudiga

Qofka loo shaqeyya wainuu siiya tababarka gudigu uu baahan yahay in ay qabtaan hawsha caafimaadka iyo amniga.

Qofka loo shaqeyya wa innu uu ogaalada gudiga in ay sanadkasta ay helaan 16 sacadood oo tababarka caafimaadka iyo amniga ee uu qataan yagoo laga jarin lacagtooda.

Wakiilka Goobta Shaqada Amniga iyo Caafimaadka

Goobta Shaqada oo shaqaalaysiisa 5 ilaa iyo 19 shaqaale wa in ay haystaan wakiil goobta shaqada aminga iyo caafimaadka oo ay doortayn ururka shaqaaluhu ama shaqaalaha. Wakiilku ma ahaan karo qof ka mid ah maamulka.

Magaca wakiilka wa in lagu dhajiya goobta shaqada. Wakiilka goobta shaqada amniga iyo caafimaadka masuuliyadiisu wa la mid ta gudiga caafimaadka iyo amniga.

Xaqa inAad diido

Shaqaaluhu xaq ayuu uu leeyahay inuu diido hawli hadii uu aamin sanyahay inuu halis uu tahay saga ama qof la shaqeeya amadadka kale.

Afar talaabo ayaa jira inAad diidid shaqo halis ah. Shaqaalaha lagama fadhiisin karo shaqada, lagama saari karo lagumana ganaaxi karo shaqada halista ah ay diidaynahadii ay dariiqa haboon raacayn.

Talaabo 1 Ka warbixi walaaca iyo diidmada shaqada kormeeraha.

Talaabo 2 Hadii qofka la shaqeeya shaqada halista ah markiiba uu hagaajin waayo, wa inay arinta la badhaan shaqaalaha iyo qofka loo shaqeeya iyo gudoomiyaha gudiga shaqaaluhu.

Shaqaaluhu wuxuu xaq uu leeyahay inuu diido shaqada macaal hadii uu qofka loo shaqeeya uuna ku raacsanayn halista iyo hadi uu shaqaaluhu ku qanacsanayn sida loo xaliyay.

Qofka loo shaqeeya shaqaalaha wuu uu diri karahawl kale.

Qofka loo shaqeeya hawsha shaqaala kale uuma diri karo, hadi loo dirana wainnushaqaalaha uu sheega in shaqadan hore loo diiday, sababta loo diiday iyo inuu saguna diidi karo, wa inuu waxaas qoraal ku siiya.

Talaabo 3 Hadii xaalada khatarka la xalin waayo badhiitaanka kadib, shaqaalaha, qofka loo shaqeeyo ama gudoomiyuhu wa in ay uu yeedhaan sarkaalka caafimaadka iyo amniga oo jooga xubinta Goobta Shaqada Amniga iyo Caafimaadka oo looga waramayo diidista shaqada iyo sababta.

Talaabada 4 Sarkaalka Amniga iyo Caafimaadka xalada ayuu badhaya.

Sarkaalka Amniga iyo Caafimaadku wuxuu qoraya warbixin ku odhanaysa qofka loo

shaqeeyo inuu arinta xaliyo hadii uu aaminsanyahay in ay khatar tahay.

Hadii uu Sarkaalka Amniga iyo Caafimaadku taliyo in ay shaqadu tahay amaan, wa innu shaqaaluhu ku noqda shaqadiisa.

Xuquuqda ilaalinta

Shaqaaluhu waxay xaq uu leeyihiin in la ilaaliyo hadii ay isticmaalayaan waxay xaq uugu leeyihiin caafimaadka iyo amniga. Shaqaalaha lama ciqaabi karo markay xaqooda isticmaalaan. Waxa ta ku jira shaqada la diido, hadi la soohadal qaadowalwalka caafimaadka iyo amniga iyo in ay qaataan fasax oona laga jarin lacagta markay la kulmayaan gudiga caafimaadka iyo amniga.

Hadii uu shaqaaluhu aamin sanyahay in la ciqaabay isticmaalka xaqooda, wuxuu shaqaaluhu uu ashtakoonkara xubinta Goodbta Shaqada Amniga iyo Caafimaadka. Sarkaal Caafimaadka iyo Aminga ayaa ashtakada badhii doona. Hadii uu Sarkaalku ogaado in la ciqaabay shaqalaha maadaama uu isticmaalay xaqiisa, wuxuu ku xukumi kara qofka loo shaqeeyo:

- Jooji ficilka takoorka
- Shaqaalaha ku celi shaqadiisi
- Mushaharadi ama faa'idooyinki ka go'ay.
- ka qaad wixii cambaraareyn ama soo qaadista arinta shaqaalaha diwaankiisa.
- Bixii ganaax \$1000 ila iyo \$3000.

Racfaan

Shaqaaluhu ama qofka loo shaqeeya waxay haysataan 14 maalmood in ay codsadaan racfaan markay helaan talada Sarkaalka Aminga iyo Caafimaadka.

War bixin kale

Xubinta Goobta Shaqada Amniga iyo Caafimaadka **Workplace Safety and Health Branch** La hadal 204-957-Amaan (7233) ama 1-855-957-Amaan

Xafiisyada Gobalka

Winnipeg
200 - 401 York Ave
Winnipeg, MB
R3C 0P8

Brandon
340 9th St
Brandon, MB
R7A 6C2

Flin Flon
202 - 143 Main Street
Flin Flon, MB
R8A 1K2

Thompson
59 Elizabeth Drive
Thompson, MB
R8N 1X4

Human Resources Development Canada - Labour Program
2nd floor, 391 York Avenue
Winnipeg, Manitoba R3C 0P8
Ph: 204-983-6375

Revised March 2018